

KRAJOWA RADA SPÓŁDZIELCZA

NACZELNY ORGAN SAMORZĄDU SPÓŁDZIELCZEGO

00-013 Warszawa, ul. Jasna 1, Skrytka pocztowa 16
e-mail: krs@krs.org.pl, <http://www.krs.org.pl>

tel. +48 22/596-43-00, +48 22/596-45-00
tel./fax +48 22/827-43-21

Warszawa, 12 kwietnia 2018 r.

Szanowny Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

W nawiązaniu do pisma z dnia 4 kwietnia 2018 r. w sprawie przedstawienia opinii do senackiego projektu ustawy o przeciwdziałaniu marnowania żywności, Krajowa Rada Spółdzielcza jako najwyższy organ samorządu spółdzielczego, wyraża głębokie zadowolenie, że zgłoszone przez nas, w piśmie z dn. 28 marca 2018 r. uwagi zostały uwzględnione i znalazły się w przedłożonym senackim projekcie ustawy.

Wyrażając z tego faktu zadowolenia, zwracamy się jednocześnie z prośbą o uwzględnienie w pracach Komisji uwag i postulatów całego środowiska spółdzielczego.

W załączeniu przesyłamy kopie Uchwał Zgromadzenia Ogólnego Krajowej Rady Spółdzielczej dotyczących sprawy zapobiegania marnowaniu żywności.

Załączniki:

1. kopia Uchwały nr 14/2018 Zgromadzenia Ogólnego Krajowej Rady Spółdzielczej z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie zapobieganiu marnowania żywności,
2. kopia Uchwały nr 15/2018 Zgromadzenia Ogólnego Krajowej Rady Spółdzielczej z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie zaangażowania Międzynarodowego Związku Spółdzielczego oraz Komisji Europejskiej w zapobieganiu marnowania żywności.

2 *wymogi rocznika*
PRZEWODNICZĄCY
ZGROMADZENIA OGÓLNEGO
KRAJOWEJ RADY SPÓŁDZIELCZEJ
[Signature]
dr Jerzy Jankowski

Uchwała nr 15 /2018
Zgromadzenia Ogólnego Krajowej Rady Spółdzielczej
z dnia 28 marca 2018 roku

**w sprawie zaangażowania Międzynarodowego Związku Spółdzielczego
oraz Komisji Europejskiej w zapobieganiu marnowania żywności**

§ 1

Krajowa Rada Spółdzielcza, jako członek Międzynarodowego Związku Spółdzielczego, wobec narastającego problemu marnotrawienia żywności, zwraca się do Międzynarodowego Związku Spółdzielczego oraz Komisji Europejskiej o rozpropagowanie wśród podmiotów zrzeszonych w Międzynarodowym Związku Spółdzielczym idei przekazywania przez spółdzielcze sieci handlowe bankom żywności i organizacjom charytatywnym, produktów żywnościowych, które nie zostały sprzedane zgodnie z zasadami działalności spółdzielczych sieci handlowych.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Sekretarz
Zgromadzenia Ogólnego
Krajowej Rady Spółdzielczej**

Maciej Palej
/Maciej Palej/

**Przewodniczący
Zgromadzenia Ogólnego
Krajowej Rady Spółdzielczej**

Jerzy Jankowski
/dr Jerzy Jankowski/

Uzasadnienie

Parlament Europejski, wydał w dniu 19 stycznia 2012 r. rezolucję tyczącą się unikania marnotrawienia żywności: strategię na rzecz poprawy wydajności łańcucha żywnościowego w Unii Europejskiej P7_TA(2012)0014.

Bezsprzecznie marnowanie żywności stanowi istotny problemem środowiskowy, ekonomiczny i etyczny, budzi kontrowersje w sytuacji wciąż istniejącego problemu niedożywienia części ludności świata, zwiększa emisję gazów cieplarnianych oraz zużycie energii i powoduje nadmierną eksploatację zasobów naturalnych, w tym wody pitnej, na etapie wytwarzania i dystrybucji skutkuje utraconymi przychodami oraz koniecznością poniesienia bezpośrednich kosztów utylizacji.

Według szacunków Komisji Europejskiej dotyczących danych z 2012 r. – w Unii Europejskiej marnuje się 89 mln ton żywności rocznie, tj. 179 kg na osobę. Pomimo, iż większość żywności (42%) marnowana jest na etapie gospodarstw domowych, obszar dystrybucji wciąż odpowiada za ok. 5% marnowanej żywności. Koszty związane z marnowaniem żywności w Unii Europejskiej oszacowano na około 143 mld euro w 2012 r., z tego 10 mld euro dotyczy etapu dystrybucji.

Zgodnie z danymi Eurostatu z 2006 r. w Polsce marnuje się ok. 9 mln ton żywności rocznie. W przeliczeniu na statystycznego mieszkańca, Polska jest na 5 miejscu w Unii Europejskiej pod względem marnowanej żywności (235 kg na osobę w ciągu roku).

Z danych Polskiej Federacji Banków Żywności wynika, że w 2015 r. za pośrednictwem polskich banków żywności przekazano 65 000 ton żywności (bez uwzględnienia 81 000 ton owoców i warzyw objętych rosyjskim embargiem przekazanych do banków żywności przez rolników), z tego tylko 1 400 ton (około 2%) pochodziło z darowizn od sieci handlowych. Natomiast w 2016 r. ilość żywności przekazanej bankom wzrosła do 92,7 tys. ton, z czego dystrybutorzy przekazali jedynie 4,7 tys. ton.

Problematyce marnowania żywności została także poświęcona rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 19 stycznia 2012 r. *Jak uniknąć marnotrawienia żywności: strategię na rzecz poprawy wydajności łańcucha żywnościowego w UE*. Parlament Europejski wskazał na konieczność podjęcia konkretnych działań minimalizujących zjawisko marnotrawienia żywności, wymiany doświadczeń i praktyk przez wszystkie kraje członkowskie, jak również współpracy międzysektorowej w łańcuchu rolno-spożywczym. Parlament Europejski zwrócił się w rezolucji do Komisji Europejskiej o przyjęcie konkretnych środków zmierzających do zmniejszenia marnotrawstwa żywności o 50% do 2025 r.

Przekazywanie żywności organizacjom pozarządowym i przeznaczanie jej na cele charytatywne jest jednym z najbardziej efektywnych sposobów ograniczania zjawiska marnotrawienia żywności, wpływa także pozytywnie na zrównoważenie systemu żywnościowego w trzech wymiarach: ekonomicznym, społecznym i środowiskowym.

Krajowa Rada Spółdzielcza zauważa, że kwestia marnotrawienia żywności powinna być poruszana z perspektywy wydajności zasobów i wzywa Komisję Europejską do wystąpienia z konkretnymi inicjatywami ukierunkowanymi na marnotrawienie żywności w ramach inicjatywy przewodniej „Europa

efektywnie korzystająca z zasobów" w celu dopilnowania, aby kwestii efektywnego gospodarowania żywnością poświęcano równie dużo uwagi oraz aby podejmowano w związku z nią tyle samo działań zmierzających do podniesienia świadomości jak w przypadku efektywności energetycznej, ponieważ obie są równie ważne dla środowiska i naszej przyszłości. Krajowa Rada Spółdzielcza stoi na stanowisku, iż niezbędnym jest podjęcie czynności stanowiących właściwe środki do realizacji celu, jakim jest przeciwdziałanie marnowaniu żywności.

Uchwała nr 14 /2018
Zgromadzenia Ogólnego Krajowej Rady Spółdzielczej
z dnia 22 marca 2018 roku
w sprawie zapobieżeniu marnowania żywności

§ 1

Krajowa Rada Spółdzielcza, działając na podstawie art. 259 § 2 pkt 5-6 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 1560 z późn. zm.), jako naczelnny organ samorządu spółdzielczego, wobec narastającego problemu marnotrawienia żywności, zwraca się do spółdzielczych sieci handlowych o przekazywanie bankom żywności i organizacjom charytatywnym, takim jak Caritas Polska, produktów żywnościowych, które nie zostały zbyte zgodnie z zasadami działalności spółdzielczych sieci handlowych.

§ 2

Równocześnie Krajowa Rada Spółdzielcza zwraca się do Związków Rewizyjnych Spółdzielni Handlowych w szczególności „Społem” oraz „Samopomoc Chłopska” i innych podmiotów handlowych funkcjonujących w innych branżach o:

1. zainicjowanie i organizację współpracy mającej na celu ograniczenie marnotrawstwa żywności, pomiędzy Spółdzielniami Handlowymi, bankami żywności i organizacjami charytatywnymi,
2. monitorowanie współpracy, o której mowa w pkt 1,
3. promowanie przedmiotowego projektu wśród Spółdzielni Handlowych oraz ich członków, w tym zarekomendowanie przystąpienia do projektu przez te podmioty, poprzez podjęcie stosownych uchwał.

§ 3

Krajowa Rada Spółdzielcza zwraca się do Związków Branżowych o powiadamianie Krajowej Rady Spółdzielczej o postępach projektu, o którym mowa w niniejszej uchwale, w cyklach rocznych.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarz
Zgromadzenia Ogólnego
Krajowej Rady Spółdzielczej

/Maciej Palej/

Przewodniczący
Zgromadzenia Ogólnego
Krajowej Rady Spółdzielczej

/dr Jerzy Jankowski/

Uzasadnienie

Bezspornie marnowanie żywności stanowi istotny problemem środowiskowy, ekonomiczny i etyczny, budzi kontrowersje w sytuacji wciąż istniejącego problemu niedożywienia części ludności świata, zwiększa emisję gazów cieplarnianych oraz zużycie energii i powoduje nadmierną eksploatację zasobów naturalnych, w tym wody pitnej, na etapie wytwarzania i dystrybucji skutkuje utraconymi przychodami oraz koniecznością poniesienia bezpośrednich kosztów utylizacji.

Według szacunków Komisji Europejskiej dotyczących danych z 2012 r. – w Unii Europejskiej marnuje się 89 mln ton żywności rocznie, tj. 179 kg na osobę. Pomimo, iż większość żywności (42%) marnowana jest na etapie gospodarstw domowych, obszar dystrybucji wciąż odpowiada za ok. 5% marnowanej żywności. Koszty związane z marnowaniem żywności w Unii Europejskiej oszacowano na około 143 mld euro w 2012 r., z tego 10 mld euro dotyczy etapu dystrybucji.

Zgodnie z danymi Eurostatu z 2006 r. w Polsce marnuje się ok. 9 mln ton żywności rocznie. W przeliczeniu na statystycznego mieszkańca, Polska jest na 5 miejscu w Unii Europejskiej pod względem marnowanej żywności (235 kg na osobę w ciągu roku).

Z danych Polskiej Federacji Banków Żywności wynika, że w 2015 r. za pośrednictwem polskich banków żywności przekazano 65.000 ton żywności (bez uwzględnienia 81.000 ton owoców i warzyw objętych rosyjskim embargiem przekazanych do banków żywności przez rolników), z tego tylko 1.400 ton (około 2%) pochodziło z darowizn od sieci handlowych. Natomiast w 2016 r. ilość żywności przekazanej bankom wzrosła do 92,7 tys. ton, z czego dystrybutorzy przekazali jedynie 4,7 tys. ton.

Problematyce marnowania żywności została także poświęcona rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 19 stycznia 2012 r. *Jak uniknąć marnotrawienia żywności: strategie na rzecz poprawy wydajności łańcucha żywnościowego w UE*. Parlament Europejski wskazał na konieczność podjęcia konkretnych działań minimalizujących zjawisko marnotrawienia żywności, wymiany doświadczeń i praktyk przez wszystkie kraje członkowskie, jak również współpracy międzysektorowej w łańcuchu rolno-spożywczym. Parlament Europejski zwrócił się w rezolucji do Komisji Europejskiej o przyjęcie konkretnych środków zmierzających do zmniejszenia marnotrawstwa żywności o 50% do 2025 r.

Przekazywanie żywności organizacjom pozarządowym i przeznaczanie jej na cele charytatywne jest jednym z najbardziej efektywnych sposobów ograniczania zjawiska marnotrawienia żywności, wpływa także pozytywnie na zrównoważenie systemu żywnościowego w trzech wymiarach: ekonomicznym, społecznym i środowiskowym.

Krajowa Rada Spółdzielcza stoi na stanowisku, iż niezbędnym jest podjęcie czynności stanowiących właściwe środki do realizacji celu, jakim jest przeciwdziałanie marnowaniu żywności.